Gezinshereniging in cijfers

Gezinshereniging is goed voor een groot aandeel van de migratie naar België en kan in kaart worden gebracht via twee verschillende indicatoren. Ofwel aan de hand van de gegevens over aangevraagde, toegekende en geweigerde **visa in het kader van een gezinshereniging**, ofwel aan de hand van de gegevens over de **eerste verblijfstitels die om familiale redenen** worden afgegeven.

Enkele vuistregels bij de interpretatie van de gegevens rond **visa**:

- Deze statistieken hebben betrekking op de visumaanvragen die werden ingediend bij de Belgische ambassades en consulaten in het buitenland met het oog op een verplaatsing naar België en bij de Belgische posten aan de buitengrenzen van de Schengenruimte.
- De populatie betreft dus alleen onderdanen van derde landen die niet vrijgesteld zijn van de visumplicht.
- De gegevens kunnen worden voorgesteld op basis van het jaar van de visumaanvraag of het jaar van de beslissing. Soms zitten er tussen de indiening van een visumaanvraag en de beslissing meerdere maanden. De beslissingen die in een bepaald jaar werden genomen hebben derhalve niet noodzakelijk betrekking op de aanvragen in datzelfde jaar.
- In eerdere edities van dit jaarverslag maakte Myria gebruik van gegevens afkomstig van de FOD Buitenlandse Zaken. Met ingang van deze editie baseert Myria zich integraal op de brongegevens afkomstig uit de EVIBEL-databank van de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ).
- Het feit dat er aan een persoon een visum is afgegeven biedt geen garantie dat die het Belgische grondgebied ook effectief heeft betreden. Sommigen halen hun visum nooit af of zullen het nooit gebruiken. De afgifte van een visum betekent evenmin dat de persoon de Belgische grens mag oversteken. Aan de grens wordt er een controle uitgevoerd die soms tot een weigering van effectieve toegang tot het grondgebied kan leiden, ondanks het bezit van een visum.
- De hieronder gepresenteerde gegevens hebben betrekking op de periode 2016-2023 en werden geraadpleegd op 22 mei 2024.

» *De methodologische achtergrond van deze gegevensbron wordt uitgebreid toegelicht in de katern "Toegang tot het grondgebied".*

Enkele vuistregels bij de interpretatie van de gegevens rond **eerste verblijfstitels**:

- Deze statistieken hebben betrekking op de verblijfskaarten en -documenten die voor het eerst worden afgeleverd. Die worden gemakshalve de eerste verblijfstitels genoemd. Vreemdelingen die het Belgische grondgebied binnenkomen of in België worden geboren moeten zich laten registreren in de gemeente waar zij verblijven en krijgen dan een verblijfstitel op basis van hun visumtype of machtiging tot verblijf.
- De populatie betreft dus zowel onderdanen van de EU als onderdanen van derde landen, ongeacht of zij in het buitenland zijn geboren.
- De hieronder gepresenteerde gegevens hebben betrekking op de periode 2010-2022.

De populatie van deze bronnen kan overlappen

Het is mogelijk dat eenzelfde persoon tijdens hetzelfde kalenderjaar in de beide gegevensbronnen opduikt. Zo kan een visumplichtige onderdaan van een derde land een visum toegekend krijgen in het voorjaar om vervolgens in het najaar naar België te reizen en zich te registeren in de gemeente waar die verblijft. Derhalve ontvangt deze persoon in hetzelfde jaar zowel een visum als een eerste verblijfstitel.

Dat hoeft uiteraard niet altijd het geval te zijn. Zo kunnen bepaalde personen visumvrij reizen, geboren zijn in België, al een eerste verblijfstitel bekomen hebben in het verleden, en dergelijke meer.

Visa in het kader van gezinshereniging

Overschatting van het aantal negatieve beslissingen

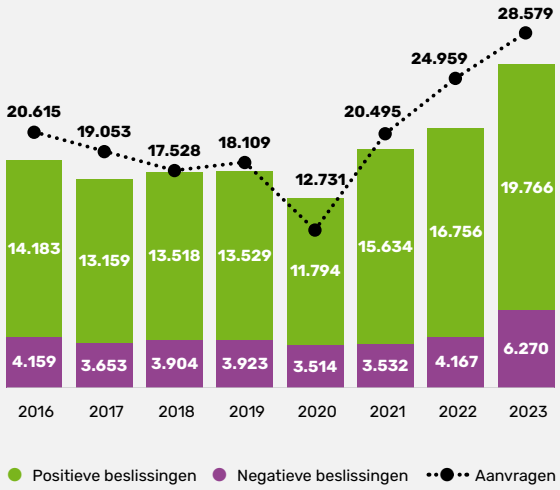
Als er twijfel rijst over de verwantschapsbanden tussen de aanvrager van het visum en de gezinshereniger (de persoon die in België verblijft, het recht op gezinshereniging opent en bij wie men zich dus wenst te vervoegen), kan DVZ voorstellen een DNA-test uit te laten voeren om de verwantschapsbanden vast te stellen.
In afwachting van het resultaat wordt de visumaanvraag geweigerd onder voorbehoud van een DNA-test.

- Indien de DNA-test de verwantschapsband niet bevestigt, blijft die oorspronkelijke weigering behouden.
- Indien de DNA-test de verwantschapsband wel bevestigt, wordt deze **oorspronkelijke weigering verwijderd** en wordt een **positieve beslissing geregistreerd op de nieuwe beslissingsdatum**.

Gelet op het feit dat er **meerdere maanden** kunnen verstrijken tussen de initiële weigering onder voorbehoud van een DNA-test en de eventuele herziening van de beslissing, is een lichte overschatting van het aantal negatieve beslissingen mogelijk. Ook na de redactie van deze katern blijven wijzigingen in de gegevens mogelijk.

Dergelijke DNA-tests en bijgevolg de overschatting van het aantal negatieve beslissingen spelen hoofdzakelijk een rol bij visa in het kader van een gezinshereniging met een derdelander, en in het bijzonder de gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming. De nationaliteiten die het vaakst worden uitgenodigd tot een DNA-test zijn Afghanistan, Somalië en Eritrea.

Aantal aanvragen en beslissingen voor visa in het kader van gezinshereniging

In 2023:

- Werden er 28.579 visumaanvragen geregistreerd in het kader van een gezinshereniging, een stijging met 15% ten opzichte van het jaar voordien.
- Werden er 26.063 beslissingen genomen, waarvan **19.766 positieve (76%)** en **6.270 negatieve (24%)**.

Deze 19.766 toegekende visa voor gezinshereniging:

- Werden in 12.993 gevallen (66%) afgegeven in het kader van een gezinshereniging met een onderdaan uit een derde land.
- Daarbovenop werden er 6.773 visa (34%) verleend voor een gezinshereniging met een Belg of een EU-burger.

Bron: DVZ

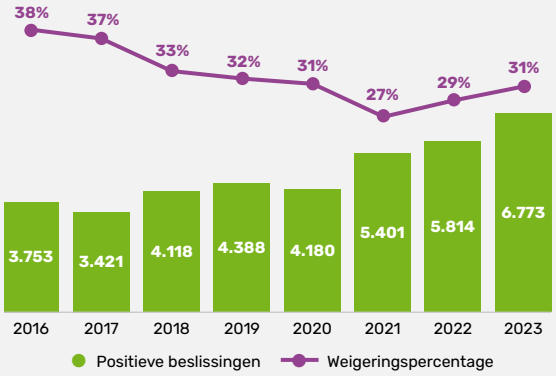
Visa in het kader van gezinshereniging met een Belg of een EU-burger

In 2023:

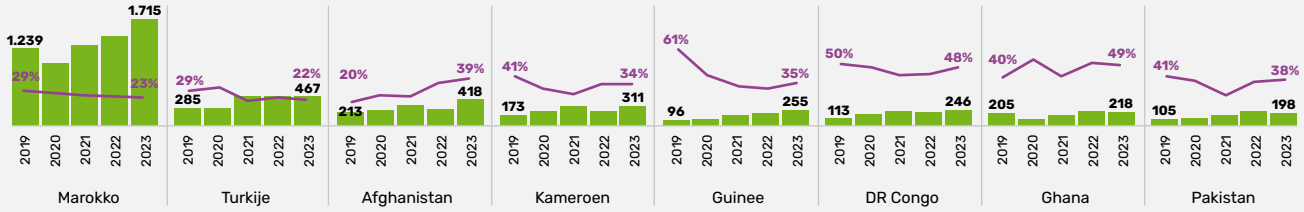
- Werden er 9.960 visumaanvragen geregistreerd in het kader van een gezinshereniging met een Belg of een EU-burger, 5% meer dan het jaar voordien.
- Werden er 9.753 beslissingen genomen, waarvan **6.773 positieve (69%)** en **2.980 negatieve (31%)**.
- Het gemiddelde weigeringspercentage verschilt evenwel naargelang van de nationaliteit. Zo loopt dat op tot bijna 50% voor de DR Congo en Ghana.

Het weigeringspercentage voor Marokko en Turkije daalt geleidelijk, terwijl dat voor Afghanistan constant stijgt

Visa voor een gezinshereniging met een Belg of een EU-burger

Visa voor een gezinshereniging met een Belg of een EU-burger uitgereikt aan nationaliteiten die minstens een keer in de top 5 stonden tussen 2019 en 2023

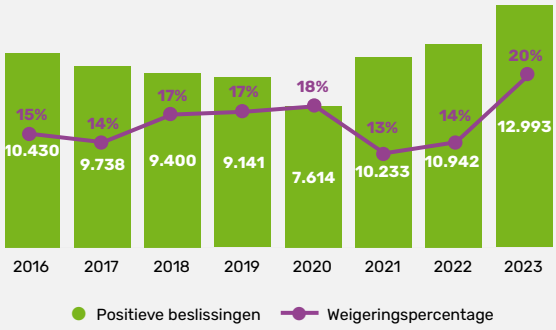
Visa in het kader van gezinshereniging met een derdelander

In 2023:

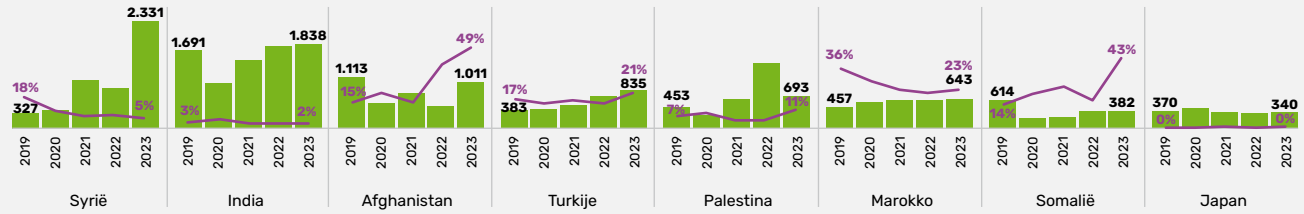
- Werden er 18.619 visumaanvragen geregistreerd in het kader van een gezinshereniging met een derdelander, 20% meer dan het jaar voordien.
- Werden er 16.283 beslissingen genomen, waarvan **12.993 positieve (80%)** en **3.290 negatieve (20%)**.
- Het gemiddelde weigeringspercentage verschilt evenwel naargelang van de nationaliteit, gaande van 0% voor Japan tot 49% voor Afghanistan.

2.331 Syriërs hebben in 2023 een dergelijk visum ontvangen, bijna een verdrievoudiging ten opzichte van 2022 maar minder dan tijdens de piek in 2016

Visa voor een gezinshereniging met een derdelander

Visa voor een gezinshereniging met een derdelander uitgereikt aan nationaliteiten die minstens een keer in de top 5 stonden tussen 2019 en 2023

Bron: DVZ

Humanitaire visa voor personen met familiebanden in België

Humanitaire visa voor personen met familiebanden in België

Sommige derdelanders die een Belg of een in België verblijvende vreemdeling willen begeleiden of zich bij die persoon willen vervoegen vallen niet onder het begrip van een "gezin" zoals bepaald door artikel 10 van de verblijfswet. Zij kunnen in uitzonderlijke omstandigheden een humanitair visum aanvragen in plaats van een visum in het kader van een gezinshereniging.

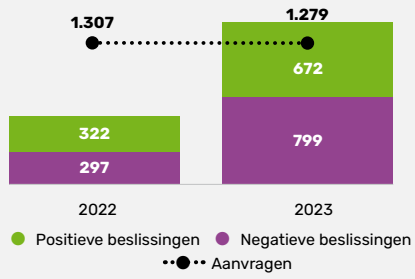
Het gaat bijvoorbeeld om **broers en zussen van een niet-begeleide minderjarige met internationale bescherming** (waarbij de ouders een recht op gezinshereniging hebben), meerderjarige kinderen die niet in aanmerking komen voor gezinshereniging, **feitelijk geadopteerde kinderen die buiten het kader van de internationale adoptie** toevertrouwd zijn aan een persoon die in België verblijft, ...

In tegenstelling tot de gezinshereniging, is een humanitair visum geen recht. Het gaat om een gunst die de Belgische staat verleent aan het betrokken familielid. Er liggen dus geen wettelijke behandelingstermijnen vast. De doorlooptijd van dergelijke aanvragen kan tot een jaar of meer oplopen.

Ook bij de behandeling van een aanvraag voor een humanitair visum kan er worden overgegaan tot een DNA-test. Zoals hierboven geschetst, leidt dat tot een overschatting van het aantal negatieve beslissingen.

Visumaanvragen met dit motief worden sinds medio 2021 als dusdanig geregistreerd, vandaar dat 2022 het startpunt is bij de voorstelling van de onderstaande gegevens, als het eerste volledig representatieve jaar.

Aantal aanvragen en beslissingen voor humanitaire visa voor personen met familiebanden in België

In 2023:

- Werden er 1.279 aanvragen geregistreerd voor een dergelijk humanitair visum, een aantal dat vergelijkbaar is met dat van het jaar voordien.
- Werden er 1.471 beslissingen genomen, waarvan **672 positieve (46%)** en **799 negatieve (54%)**.

Het relatief lage aantal beslissingen in 2022 valt hoofdzakelijk te verklaren door de lange doorlooptijden alsook door de complexiteit van dat type aanvragen, in het bijzonder de aanvragen door Afghaanse ontheemden die zich tot de Belgische diplomatieke post in Islamabad wenden.

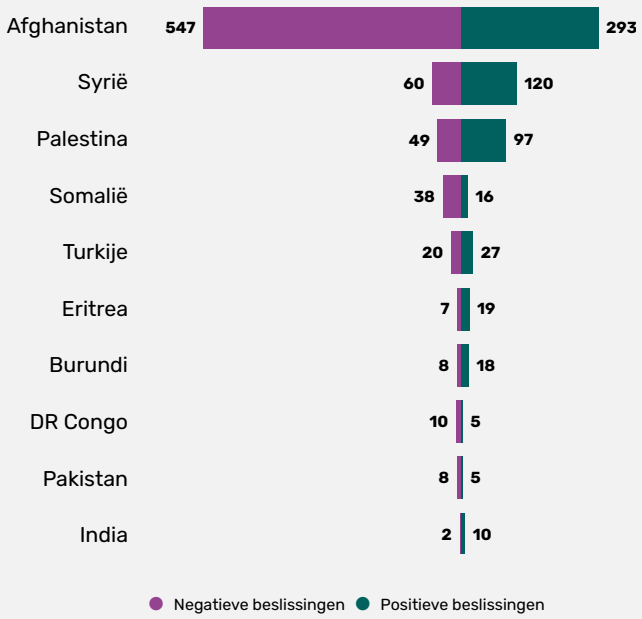
1 op de 3 beslissingen voor Syriërs en Palestijnen is een weigering, voor Afghanen loopt dat op tot 2 op de 3

Deze humanitaire visa worden hoofdzakelijk toegekend aan Afghanen (293), Syriërs (120) en Palestijnen (97). Deze drie nationaliteiten vertegenwoordigen samen iets meer dan driekwart van het totale aantal positieve beslissingen.

In lagere absolute getallen volgen personen met de Turkse, Eritrese, Burundese en Somalische nationaliteit.

Het weigeringspercentage voor Afghanen loopt op tot 65% (547 negatieve tegenover 293 positieve beslissingen), terwijl dat voor Syriërs en Palestijnen 34% is.

Voornaamste nationaliteiten waarvoor een beslissing werd genomen in 2023

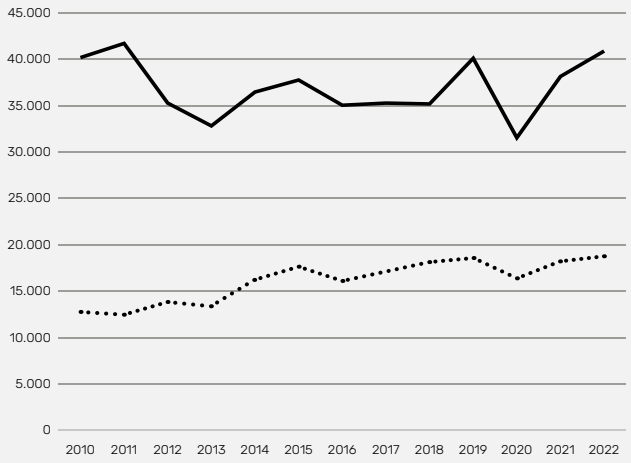
Bron: DVZ

Eerste verblijfstitels afgegeven om familiale redenen

In 2022 zijn er 59.433 eerste verblijfstitels om familiale redenen afgeleverd aan personen met een vreemde nationaliteit die in België verblijven. Bij de meesten onder hen (69%) gaat het om immigranten, personen die in het buitenland zijn geboren.

De overige 18.566 eerste verblijfstitels werden afgeleverd aan in België geboren vreemdelingen. Op enkele uitzonderingen na, betreft het hier kinderen die in België geboren zijn uit ouders met een vreemde nationaliteit. In bijna een kwart van de gevallen was de nationaliteit van het kind nog niet nader bepaald.

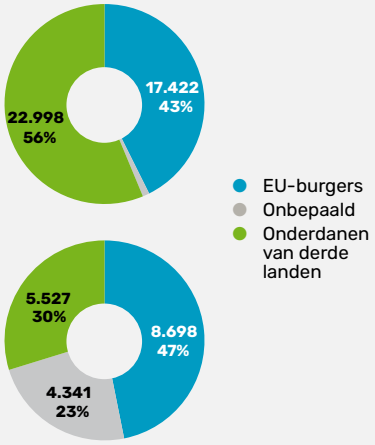
Eerste verblijfstitels afgeleverd aan vreemdelingen volgens geboorteland

40.867 in het buitenland geboren vreemdelingen (immigranten)

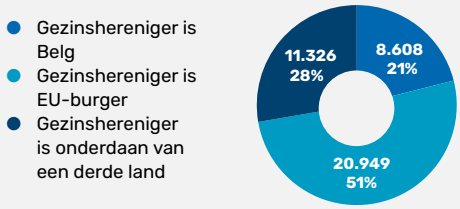
18.566 in België geboren vreemdelingen

Verdeling van de 59.433 in 2022 afgeleverde eerste verblijfstitels om familiale redenen naar nationaliteit van de begunstigde

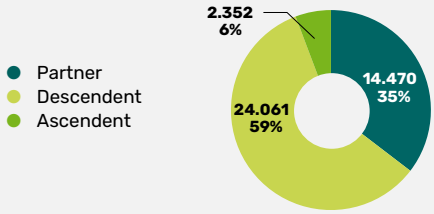

Eerste verblijfstitels afgeleverd om familiale redenen aan immigranten – Nationaliteit van de gezinshereniger en gezinsband*

Eerste verblijfstitels om familiale redenen afgeleverd aan immigranten: nationaliteit van de gezinshereniger

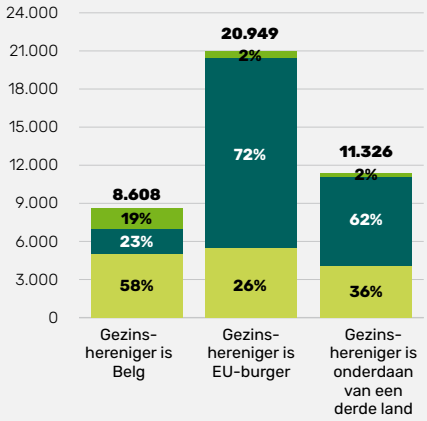
Eerste verblijfstitels om familiale redenen afgeleverd aan immigranten: gezinsband ten aanzien van de gezinshereniger

In 2022:

- Was de gezinshereniger (de persoon die in België verblijft, het recht op gezinshereniging opent en bij wie men zich dus komt vervoegen) in iets meer dan de helft van de gevallen een EU-burger, 21% was Belg en 28% was een onderdaan van een derde land.
- In bijna 60% van de gevallen wordt de eerste verblijfstitel uitgereikt aan een descendent van de gezinshereniger. Partners van de gezinshereniger vertegenwoordigen 35% van het totaal, terwijl ascendenten goed zijn voor 6%.

Deze verhoudingen verschillen sterk naargelang van de nationaliteitsgroep van de gezinshereniger. Zo loopt het aandeel voor partners en ascendenten op tot respectievelijk 58% en 19% bij Belgische gezinshereniegers. Dat terwijl het aandeel descendenten met 72% veel sterker naar voren komt als de gezinshereniger een andere EU-nationaliteit heeft.

* De gegevens over de eerste verblijfstitels afgeleverd aan immigranten omvatten enkele gevallen van eerste verblijfstitels afgeleverd aan in België geboren vreemdelingen met een andere familieband dan die van descendenten (echtgenoten, ascendenten of andere). Deze konden in de gegevens van DVZ niet als zodanig worden geïdentificeerd. Het gaat om bijzonder weinig gevallen. Voor 2022 bijvoorbeeld om 16 personen op 40.867. Dat verklaart het verschil in de totalen van de verschillende figuren: 40.867 in de globale cijfers en 40.883 in de figuren met de uitsplitsing naar gezinsband of nationaliteit van de gezinshereniger.

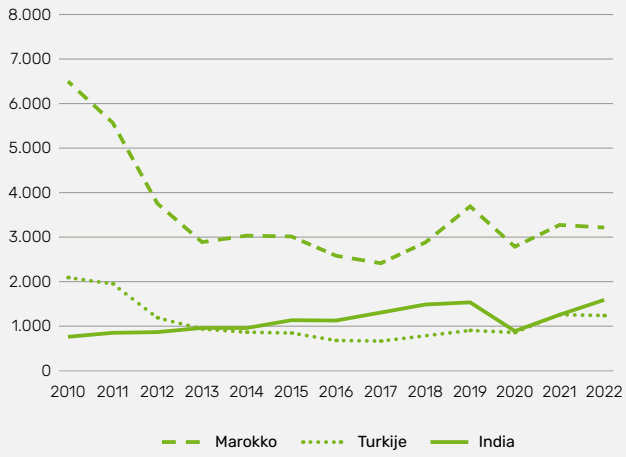
Bron: DVZ

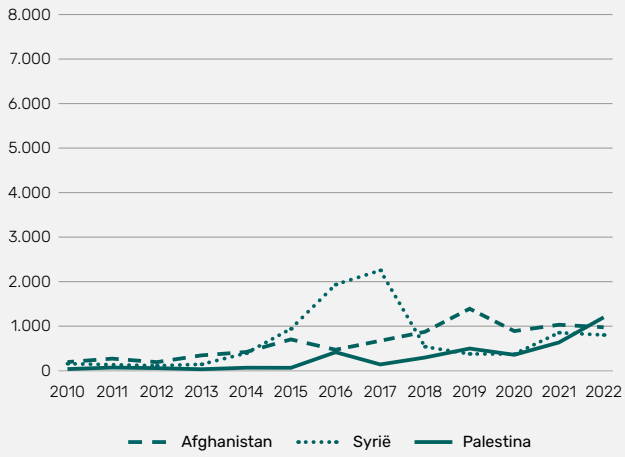
Eerste verblijfstitels afgeleverd om familiale redenen aan immigranten – Nationaliteit van de begunstigde

Zoals uit de vorige bladzijden bleek, werden er 40.867 eerste verblijfstitels afgeleverd aan in het buitenland geboren vreemdelingen. 22.998 daarvan (56%) werden afgeleverd aan immigranten van buiten de EU. 17.422 (43%) eerste verblijfstitels werden uitgereikt aan immigranten met een EU-nationaliteit.

Ondanks de relatief stabiele verhouding tussen die beide nationaliteitsgroepen in de jongste jaren zijn er subtiele verschuivingen waar te nemen met betrekking tot de voornaamste nationaliteiten binnen elke groep.

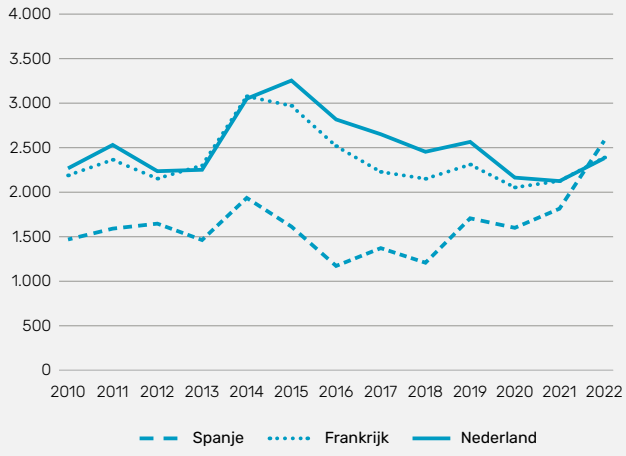
Eerste verblijfstitels om familiale redenen afgeleverd aan immigranten (onderdanen van derde landen): voornaamste nationaliteiten

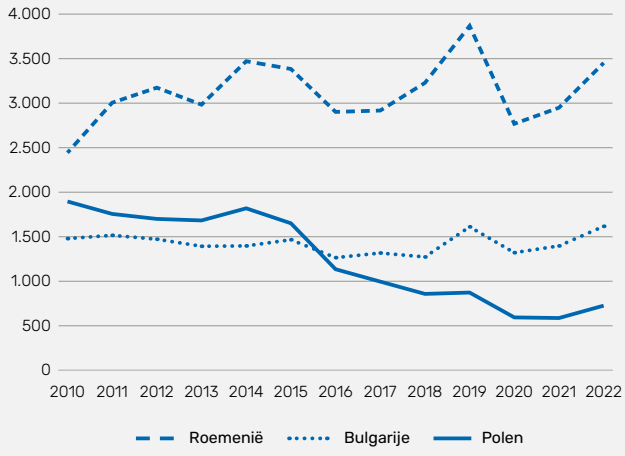

Bij de 22.998 eerste verblijfstitels die werden afgeleverd aan immigranten met een niet-EU-nationaliteit blijft Marokko (3.216) ook in 2022 de voornaamste nationaliteit. Met uitzondering van 2020 zetten India (1.591) en Turkije (1.239) hun licht stijgende trend voort. De top 5 wordt vervolledigd door Palestina (1.199) en Afghanistan (976).

Eerste verblijfstitels om familiale redenen afgeleverd aan immigranten (EU-burgers): voornaamste nationaliteiten

Bij de 17.422 eerste verblijfstitels die werden afgeleverd aan immigranten met een EU-nationaliteit blijft Roemenië (3.452) ook in 2022 de voornaamste nationaliteit, al is dat de enige groep die nog onder het niveau van voor de pandemie zit.

De scherpe toename van het aantal Spaanse begunstigden (van 1.815 in 2021 tot 2.578 in 2022) brengt deze nationaliteit naar de tweede plaats, nog voor buurlanden Frankrijk (2.389) en Nederland (2.381).
De top 5 wordt vervolledigd door Bulgarije, met 1.617 afgeleverde eerste verblijfstitels om familiale redenen.

Bron: DVZ